

Nr 113.

Av herr **Lithander m. fl.**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av snabba åtgärder för en provisorisk förhöjning av nu gällande tullsatser.

Under de gångna krigsåren, då tillförseln utifrån försvårades och till stor del omöjliggjordes, har betydelsen av ett lands självförsörjning beträffande sådana alster och fabrikat, som kunna tillverkas inom landet, tydligt framstått. Tack vare den höga ståndpunkt, som vår industri vid tiden för krigsutbrottet nått, har densamma trots inre och yttre svårigheter i stort sett kunnat fylla de anspråk, som ställts på densamma, då det under de gångna åren gällt att lita till den egna förmågan och nöja sig med en ytterligt begränsad tillgång på utländskt råmaterial.

De siffror, som ange det antal arbetare, som få sitt bröd från vår inhemska industri, och denna industris tillverkningsvärden, tala tydligt nog för, att en rubbning av hela landets ekonomi skulle bli följden, därest industriens livsmöjligheter försvårades. Många äro tyvärr de tecken, som tyda på, att den inhemska industrien går bekymmersammare tider till mötes.

Den allmänna prisnivåns höjning har haft revolutionerande följder på alla områden. Det tullskydd, som vid tiden för dess fastställande var nog så effektivt för den inhemska industrien, har härigenom blivit fullständigt illusoriskt. För att belysa varuvärdenas stegring skall här lämnas några exempel på en del varupriser före krigsutbrottet och vid nuvarande tid samt tullskyddet härför 1913 och nu.

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 4 saml. 39 häft. (Nr 113—114.)

Tull- taxe- rubr.	Varuslag	Pris 1913 kr.	Pris 1919 kr.	Tullsats kr.	Tull i % av varuvärdet 1913 1919	
<i>Boxkalvskinn</i>						
201	Skinn över 1 kg..... kg.	10: 75	30: —	0: 65	6	2,3
203	» under 1 kg..... kg.	18: —	39: —	0: 90	5	2,3
683	Fönsterglas kg.	0: 28	0: 93	0: 09	32,1	9,7
759	Rördelar av järn..... kg.	0: 60	2: 50	0: 09	15	3,6
<i>Halvfabrikat av koppar, mässing m. m.</i>						
898	Kopparplåt..... kg.	1: 49	3: 20	0: 10	6,7	3,13
906	Kopparrör kg.	1: 80	3: 75	0: 15	8,3	4
908	Koppartråd..... kg.	1: 50	2: 80	0: 10	6,6	3,6
902	Mässingsstänger kg.	1: 10	2: 60	0: 10	9	3,8
1250	Lim kg.	0: 60	1: 50	0: 20	33,3	13,3
1270	Pianon..... st.	750: —	2000: —	150: —	20	7,5

Beträffande maskiner och apparater har priset i allmänhet stigit med 200 %.

Det ligger ju i statsmakternas intresse att tillse, det industrien allt framgent ger staten de skatteintäkter, den ej kan undvara. Men då måste också denna industri kunna påräkna, att tullskyddet under en tid av synnerligen kritiska förhållanden ej fullständigt berövas sin kraft att skydda mot överväldigande utländsk konkurrens.

I en tid, då nya utvägar alltjämt måste sökas för att öka statsinkomsterna och då skatterna hota att överskrida rimliga gränser, synes det vara oklokt, att ej staten begagnar det medel, den har tillgång till för tulluppbördens höjande.

Sedan januari månad 1919 arbetar visserligen en kommitté (Kungl. Tull- & Traktatkommittén) med syfte att revidera nu gällande tull- och traktatbestämmelser, men då den utredning, som kommittén igångsatt, givetvis kommer att taga en längre tid i anspråk, synes det vara av nöden, att snabbare åtgärder vidtagas för att bringa gällande tullsats i nivå med nuvarande varupriser. Skyndsamt är härvidlag ovillkorligen av nöden, för att ej eventuella ändringar till det bättre skola visa sig hava kommit för sent och ej förmå fylla sitt ändamål.

Flera utländska stater hava redan ansett nödigt att införa en provisorisk ökning av tullavgifterna till skydd för sin industri. Så har t. ex. i Frankrike genom dekret i juli 1919 vidtagits en provisorisk höjning av tullsatserna å ett stort antal varor enligt följande principer: för varje

särskild vara har uträknats en viss koefficient, växlande mellan 1 och 3, vilken anger varans ökning i pris från 1913 till 1918, beräknat enligt de av den ständiga kommissionen för tullvärdena uppgjorda officiella taxorna. Genom att multiplicera den i tulltaxan angivna tullen för varje vara med varans koefficient erhålles den nya tullsatsen, vilken sålunda står i proportion till varans ökade värde. Koefficienten för manganjärn av 25—90 % manganhalt är exempelvis 3, för specialstål 1,9, för ättiksyra 3, för tvål 3, för dekorerat porslin 2,2, för metalltrådslampor 1,7 o. s. v. För att kunna bibehålla en riktig proportion skall franska regeringen fortfarande genom en särskild interministeriell kommission noggrant följa varornas prisfluktuationer och periodiskt företaga en revision av ovannämnda koefficienter, för att dessa skola så exakt som möjligt angiva förhållandet mellan de nuvarande värdena och priserna före kriget.

En utväg att i någon om än ofullständig mån snabbt giva den svenska industrien det bättre tullskydd, den kräver, har Kungl. Maj:t i det att enligt kungl. förordningen den 16 juli 1919 varor, som från visst land införas, må kunna efter Konungens förordnande beläggas med tilläggstull utöver den enligt tulltaxan utgående tullavgift, till högst samma belopp som denna senare eller, där varan enligt taxan är tullfri, påföras tull till högst det belopp, vartill varans värde uppgår.

På grund av vad ovan anförts, hemställles,

- att riksdagen måtte besluta ingå till Kungl. Maj:t med hemställan, att snabba åtgärder måtte vidtagas
- för en provisorisk förhöjning av nu gällande tullsatser i erforderlig utsträckning.

Stockholm den 19 januari 1920.

Edvard Lithander.

Sven Låbeck.

Nils Winkler.

Walter Kant.

Arvid Lindman.

Carl Hederstierna.

K. E. W. Söderhielm.

Erik Nylander.

Ivar Swartling.

Malte Sommelius.

Alex. Thore.

